

TERRY
PRATCHETT

BUCH!

ÚŽASNÁ ZEMĚPLOCHA

Buch!

Vyšlo také v tištěné verzi

Terry Pratchett

Buch! – e-kniha

Copyright © Talpress, spol s r.o., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

V sérii *Úžasná Zeměplocha*
v nakladatelství Talpress dosud vyšlo:

BARVA KOUZEL	<i>Další tituly:</i>
LEHKÉ FANTASTIČNO	PORTFOLIO
ČAROPRÁVNOST	KUCHAŘKA STAŘENKY
MORT	OGGOVÉ
MAGICKÝ PRAZDROJ	SVOBODNEJ NÁROD
SOUDNÉ SESTRY	VĚDA NA ZEMĚPLOŠE
PYRAMIDY	VÝTVARNÉ UMĚNÍ
STRÁŽE! STRÁŽE!	ZEMĚPLOCHY
ERIK	KLOBOUK S OBLOHOU
POHYBLIVÉ OBRÁZKY	ULICE ANKH-MORPORKU
SEKÁČ	MAPA ZEMĚPLOCHY
ČARODĚJKY	SMRŤOVA ŘÍŠE – MAPA
NA CESTÁCH	TURISTICKÝ PRŮVODCE
MALÍ BOHOVÉ	PO LANCRE – MAPA
DÁMY A PÁNOVÉ	KOBERCOVÉ
MUŽI VE ZBRANI	ÚŽASNÝ MAURIC
TĚŽKÉ MELODIČNO	KOULE
ZAJÍMAVÉ ČASY	PRŮVODCE
MAŠKARÁDA	PO ZEMĚPLOŠE
OTEC PRASÁTEK	
HRRR NA NĚ!	
NOHY Z JÍLU	
POSLEDNÍ KONTINENT	
CARPE JUGULUM	
PÁTÝ ELEFANT	
PRAVDA	
ZLODĚJ ČASU	
NOČNÍ HLÍDKA	
POSLEDNÍ HRDINA	

Terry Pratchett

BUCH!*

* Pozn. nakladatele: *Rmoutí nás, že se nám titul nezdá v překladu ideální, ale po dlouhých diskusích si myslíme, že se tomu původnímu THUD! blíží nejvíce. Pokud budete mít po přečtení knihy pocit, že jiný název by byl lepší, dávám vám na výběr řadu jiných, které přišly i od budoucích čtenářů na adresu Klubu T. Pratchetta a jeho Zeměplochy: od BÁC, BINK, BUCHY BUCH, BUM, DUC, DUM, KŘACH, PLESK, ŘACH, TŘÍSK, TŘUNĀK, přes BHŮŮŮM, DŘÍST, FLÁK, JEEB-GO, PRDA, až po velmi nadějně ŽUCH a ŽBUCH. Já osobně bych klidně snesl i DŽ!*

TALPRESS

Copyright © 2005 by Terry and Lyn Pratchett
Translation © 2006 by Jan Kantůrek
Cover © 2005 by Paul Kidby

This edition is published by arrangement with Transworld Publishers, a division of The Random House Group Ltd.
All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN tištěné knihy: 978-80-7197-287-7

ISBN ePub, MOBI, PDF: 978-80-7197-818-3

První věc, kterou Tak udělal, bylo, že napsal sám sebe.
Druhá věc, kterou Tak udělal, bylo, že napsal Zákony.
Třetí věc, kterou Tak udělal, bylo, že napsal Svět.
Čtvrtá věc, kterou Tak udělal, bylo, že napsal jeskyni.
Pátá věc, kterou Tak udělal, bylo, že napsal geodu,
kamenné vejce.

A v šeru jeskynního ústí geoda zahrnázdila a zrodili se
Bratři.

První bratr se vydal za světlem, vyšel ven a zastavil
se pod otevřenou oblohou. Tak příliš vyrostl. Byl to
první člověk. Nenašel zákony a byl osvícen.

Druhý bratr se vydal do tmy a zůstal stát pod kamen-
nou klenbou. Tak dosáhl jen správné výšky. To byl
první trpaslík. Našel zákony, které napsal Tak, a byl
zatměn.

Ale část Takova živoucího ducha byla polapena v tros-
kách kamenného vejce a stala se prvním trollem.
Toulal se světem nevyžádaný a nechtěný, bez duše
a cíle, bez schopnosti učit se a chápat. Ve strachu ze
světla i temnoty se navěky bude pohybovat, neví nic,
nenaučí se nic, nestvoří nic, není nic...

*Z „gd Tak ,gar““ (Z věcí, které Tak napsal),
překlad prof. W.W.W. Divokrev, vydala Neviditelná
univerzita, cena 8 AMT. V originále se zdá být
poslední odstavec citovaného textu připsán
mnohem později a úplně jinou rukou.*

On, kterého hory nerozdrťí, ten
On, kterého slunce nezastaví, ten
On, kterého kladivo nezdrťí, ten
On, kterého oheň neožehne, ten
On, který staví hlavu nad srdce, ten
On – diamant

*Překlad trollích piktogramů byl nalezen na
čedičové desce v nejnižší vrstvě ankh-morporských
melasových dolů a podle typu nerafinované melasy
se jeho stáří odhaduje na 500 000 let.*

Buch...

Ten zvuk vydal těžký obušek, který dopadl na hlavu. Tělo sebou trhlo a tiše se sesulo k zemi.

Bylo to provedeno tak, že to nikdo neviděl, nikdo neslyšel. Dokonalý konec, dokonalé řešení, dokonalý příběh.

Jenže, jak říkají trpaslíci, kde potíže, tam troll.
Viděl to troll.

Začalo to jako dokonalý den. Už brzo se to změnilo v nedokonalý den, to věděl, ale alespoň pro těch několik minut přítomnosti bylo možno předstírat, že to tak nebude.

Sam Elánus se holil. Byl to jeho každodenní akt vzpoury, potvrzení, že je... že je stále tentýž obyčejný Sam Elánus.

Je třeba říci, že se holil doma, a zatímco se tak zaměstnával, četl mu jeho osobní sluha útržky z Komety, ale to byly jen náhodné podmínky. Ze zrcadla mu stále vracel pohled tentýž Sam Elánus. Ten den, kdy tam najde vévodu Ankhského, bude špatný den. „Vévoda“ byl jen popis hodnosti, nic víc.

„Většina novinek se týká momentální... trpasličí situace, pane,“ oznamoval Jeefes, když se Elánus chytil za nos, aby se vypořádal s poněkud choulostivou oblastí pod ním. Stále ještě používal velkou břitvu svého dědečka. To byla další taková kotva spuště-

ná do skutečnosti. Kromě toho byla z mnohem lepší oceli, než jakou jste dostali v dnešních dnech. Sibyla měla zvláštní slabost pro moderní hračky a neustále mu vnucovala jeden z těch nových holicích strojků, v nichž byl ukryt malý kouzelný skřet s nůžkami a velmi rychle vás ostříhal, ale Elánius stále odolával. Pokud už má někdo používat ostrou čepel poblíž jeho tváře, pak to bude jedině *on*.

„Koumské údolí, Koumské údolí,“ zamumlal ke svému odrazu. „Něco nového?“

„Prakticky nic,“ odpověděl Jeefes a obrátil noviny zpět na první stranu. „Je tady komentář k řeči, kterou pronesl ten krak Šunkozboř. Říká se tady, že pak došlo k nějakým nepokojům. Bylo zraněno několik trpaslíků a trollů. Vedoucí komunit nabádají ke klidu.“

Elánius otřel z britvy pěnu. „Cha! To bych se vsadil, že nabádají! Řekněte mi, Jeefesi, pral jste se jako dítě? Hodně? Byl jste členem gangu nebo něčeho takového?“

„Měl jsem tu čest patřit k Drtičům ze Stydlonohé ulice,“ odpověděl komorník.

„Skutečně?“ Elánius, na nějž to přiznání udělalo opravdu dojem, pozvedl obočí. „To byli pěkně tvrdí hoši, pokud si pamatuju.“

„Děkuju vám, pane,“ přešel Jeefes jeho slova hladce. „Jsem pyšný na to, že když jsem měl onu neodolatelnou touhu prodiskutovat sporné hranice našeho rajónu s mladíky z Lanové ulice, většinou jsem více rozdal, než obdržel. Jejich oblíbeným prostředkem, pokud si pamatuji, byly vykládací háky.“

„A vaše...?“ nedokázal se udržet užaslý Elánius.

„Štítek čapky pošitý po okrajích nabroušenými mincemi. Stále přítomná praktická pomoc pro případ nouze.“

„U všech bohů, člověče! Vždyť tím byste mohli někoho připravit o oko!“

„Když byl člověk trochu šikovný... pak rozhodně, pane,“ přisvědčil Jeefes, který právě pečlivě skládal ručník.

A teď si tady stojíš v proužkovaných kalhotách a komornické vestě, lesklý jak brilantina a uhlazený jako máslo, pomyslel si Elánus, zatímco se upravoval pod ušima. A já jsem vévoda. Jak se to někdy zamíchá.

„A slyšel jste tenkrát, že by někdo řekl: ,tak, a teď si dáme malý nepokoj?‘“ prohlásil.

„Nikdy, pane.“

„Já taky ne. Něco takového se stává jen v novinách.“ Elánus se podíval na obvaz na své paži. Ale i tak mu to dělalo starosti.

„Zmiňují se o tom, že jsem tam osobně velel?“ zeptal se.

„Ne, pane. Ale píše se tady, že nepřátelské skupiny na ulici byly rozděleny chrabrým zásahem Hlídky, pane.“

„Vážně použili slovo ,chrabrý?‘“ ujišťoval se Elánus.

„Skutečně, pane.“

„Tak jo,“ přikývl Elánus nevrle. „Všimli si toho, že dva policisté, z nichž jeden byl vážně raněn, byli přepraveni do Bezplatné nemocnice?“

„Bohužel, o tom nepadlo ani slovo, pane,“ odpověděl komorník.

„Možná byste si přál na ten příští kousek odložit břitvu. Kvůli tomu vašemu malému říznutí jsem se minulý týden dostal do ošklivých nepříjemností s její milostí, pane.“

Elánius pozoroval, jak si jeho odraz povzdechl. „No dobrá. Jeefesi, řekněte mi to nejhorší.“

Noviny za jeho zády profesionálně zašustily. „Hlavní titulek na straně tři zní: ‚Upír policistou v Hlídce?‘, pane,“ řekl Jeefes a opatrně o krok ustoupil.

„Proklatě! Kdo jim to řekl?“

„To opravdu nevím, pane. Píše se tady, že nemáte upíry v lásce a že je v Hlídce nechcete, ale že dnes promluvíte s možným nováčkem. Taky se tady říká, že se kolem celé věci vedou čilé debaty a spory.“

„Podíval byste se na stranu osm?“ požádal Elánius. Noviny za jeho zády znovu zašustily.

„No?“ nadhodil po chvíli. „Tam obvykle dávají ten jejich hloupý politický kreslený vtip, ne?“

„Odložil jste tu břitvu, pane?“ ujistil se komorník.

„Samozřejmě!“

„Možná, že by bylo dobře, kdybyste ustoupil i od umyvadla, pane.“

„Takže jsem tam zase já, že...“ prohlásil Elánius zachmuřeně.

„Máte pravdu, pane, jste. Představuje to malého nervózního upírka, a jestli si to mohu dovolit říci, pak vás, v nadživotní velikosti, jak v ruce za zády svíráte dřevěný kolík a nakláníte se přes svůj psací stůl. Text praví: ‚Nikdo vám tady nechce házet klacky *pod nohy!*‘ To je taková narážka na –“

„Ano, myslím, že to docela chápu,“ přikývl Elánius unaveně. „Je tady nějaká naděje, že byste tam

zaběhl a koupil originál dříve, než to udělá Sibyla? Pokaždé, když uveřejní nějaký vtíp, který se mě týká, koupí originál a pověsí jej v knihovně!“

„Ten malíř skutečně skvěle vystihl vaši podobu,“ zkonstatoval komorník. „Ale musím vám s politováním oznámit, že lady Sibyla už mě požádala, abych zašel do redakce Komety jejím jménem!“

Elánius zasténal.

„A co víc,“ pokračoval Jeefes, „lady mě také požádala, abych vám připomenul, že ona a malý Sam se s vámi uvidí v ateliéru pana Jošuy přesně v jedenáct, pane. Portrét je právě v jedné z nejdůležitějších fází, jak jsem pochopil.“

„Ale já –“

„Byla velmi rozhodná a konkrétní, pane. Řekla, že když už by si nedokázal udělat chvilku volna velitel policie, pak že už neví kdo.“

Toho dne roku 1802 se malíř Vidojje Grassel v noci probudil, protože se ze zásuvky jeho nočního stolku ozývaly hlasité zvuky divoké bitvy.

Zase.

Sklep osvětlovalo jediné malé světélko, které jen dodávalo temnotě třetí rozměr a odlišovalo tmavé stíny od tmavších stínů.

Postavy byly sotva viditelné. Normálníma očima nebylo možno rozlišit, která z nich právě mluví.

„A je to něco, o čem se nebude mluvit, rozumíme si?“

„Nebude se o tom mluvit? Vždyť je mrtvý!“

„Tohle je jen trpasličí záležitost! Nesmí se to do-

nést k uším Městské hlídky. Pro ty tady není místo! Nebo je snad někdo z vás chce vidět tady dole?“

„Ale mají přece i trpasličí policisty –“

„Pch. *D'rkza*. Byli už příliš dlouho na slunci. Dneska už jsou to jenom krátkí lidé. Copak oni *myslí* jako trpasličí? A Elánus by hrabal a hrabal a mával těmi směšnými hadry a cáry, kterým říkají zákony! Proč bychom měli připustit takové násilné zneuctění? A kromě toho, vždyť to vlastně ani žádná záhada není! Něco takového mohl udělat troll, souhlasíte? Řekl jsem: *Souhlasíte?*“

„Tak se to stalo,“ ozvala se jedna postava. Hlas měla slabý, starý, a abychom řekli pravdu, dost nejistý. „Jistěže to byl troll,“ přidala se jiná postava hlasem podobným tomu prvnímu, ale s větší jistotou.

Následující odmlka jen zdůraznila neustávající a všudypřítomný zvuk pump.

„Nemohl to být nikdo jiný než troll,“ ozval se znovu první hlas. „Cožpak se neříká, že za každým zločinem najdeš trolle?“

Když velitel Sam Elánus dorazil do zaměstnání, stál před budovou Hlídky v Pseudopolském dvoře menší zástup. Až do té chvíle to bylo příjemné slunečné ráno. Teď bylo pořád ještě slunečné, ale už zdaleka ne tak příjemné.

„Krev si pít nedáme!“ četl Elánus. „Dlouhé zuby – krátký rozum!“

„Pryč s pijáky krve!“ Obracely se k němu nepřívětivé tváře s napůl vystrašeným napůl vzdorným výrazem.

Velmi tiše pronesl několik ošklivých slov, ale dával si dobrý pozor, aby ho nikdo nezaslechl.

Otto Schrecklich, ikonograf *Komety*, stál na okraji zástupu, v ruce držel slunečník a tvářil se stísněně. Zachytil Elániův pohled a popošel k němu.

„Co z toho máte, Otto?“ zeptal se ho Elánius. „Přišel jste si udělat obrázek nějaké té další veselé pranice? Hm?“

„Jsou to nofinky, feliteli,“ odpověděl Otto a sklopil pohled ke špičkám svých dokonale vyleštěných bot.

„Kdopak vám dal tip, Otto?“

„Já akorát dělám sfoje obrázky, feliteli,“ odpověděl Otto s ublíženým výrazem. „A kromě toho, já bych fám to nemohl říct, ani kdybych to fěděl, kvůlivá tomuhle... frídomu tisku...“

„To myslíte svobodu přilévat oheň do plamenů?“ nedal se odbýt Elánius.

„Sfóboda už je takofá,“ pokrčil Otto rameny. „Nikdo neřek, že je heská.“

„Ale... podívejte, vy sám jste přece taky upír!“ pokračoval Elánius a zamával rukou protestujícím. „Vám se snad líbí, co se to tady zase děje?“

„Pořád jsou to nofinky, feliteli,“ odpověděl Otto pokorně.

Elánius se znovu zadíval na zástup. Tvořili ho většinou lidé. Byl tam jeden troll, i když se dalo předpokládat, že ten se k davu připojil z všeobecných důvodů, jednoduše proto, že se něco dělo. Upír, který by chtěl způsobit nějaké potíže trollovi, by k tomu potřeboval pneumatické kladivo a spoustu trpělivosti. No, ale jak se říká, všechno špatné je k něčemu

dobré, pokud se to tak dalo v tomhle případě říci... totiž, že tahle věc částečně odvede myšlenky lidí od Koumského údolí.

„Je to zvláštní, Otto, že jak se zdá, ty žádnému z nich nevadíš,“ prohlásil Elánus, který se trochu uklidnil.

„To proto, že já nejsem úřední osoba. Já nemám meč ani placku. Já jenom tfrdě pracuju. A taky oni se smíchují, když mě vidí.“

Elánus se na něj podíval. O tomhle nikdy předtím nepřemýšlel. Ale ano... nervózní, puntičkářský Otto ve svém červeně lemovaném plášti s mnoha kapsami na ikonografické pomůcky, vyleštěných černých botách, s ulízanými vlasy, které mu vybíhaly špičkou na čelo. Drobný mužík, jehož komický přízvuk byl silnější, či slabší, podle toho, s kým mluvil, rozhodně nevypadal jako nějaká hrozba. Vypadal legračně, vzbuzoval úsměv, jako upír z operetky. Elánia ještě nikdy předtím nenapadlo, jestli to není tak trochu obráceně a jestli si Otto vlastně nedělá legraci ze všech ostatních. Rozesmějte je a oni se přestanou bát.

Kývl Ottovi na pozdrav a vešel dovnitř. Seržantka Pleskot Řiřka stála – na bedýnce – u obyčejného stolu pro důstojníka ve službě a prýmky na rukávu se jí jen leskly a blýskaly. Elánus si v duchu poznamenal, že s tou bedýnkou bude muset něco udělat. Někteří z trpasličích policistů už začínali být citliví na to, že ji musejí používat.

„Myslím, že by neuškodilo, kdyby se ven postavilo pár našich mládenců, Pleskot,“ řekl. „Nic ostentativního, jen taková malá připomínka lidem, že to *my* udržujeme pořádek.“

„Nemyslím, že by to bylo třeba,“ odpověděla trpaslice.

„Já jen že bych nerad viděl v Kometě obrázek První upířský nováček v Hlídce masakrován protestujícími občany, svob- seržante,“ odpověděl Elánus odměřeně.

„Myslela jsem si, že by se vám něco takového nelíbilo, pane,“ odpověděla mu Pleskot. „Požádala jsem seržantku Anguu, aby ji přivedla. Dorazily zadním vchodem asi před půl hodinou. Teď ji právě Angua provádí po budově. Myslím, že jsou dole v šatně.“

„Vy jste o to požádala *Anguu*?“ zeptal se naléhavým tónem Elánus a srdce se v něm málem zastavilo.

„Ano, pane?“ podívala se na něj rychle Pleskot, která najednou vypadala ustaraně. „Ehm... je v tom nějaký problém, pane?“

Elánus na ni zíral. Je to skvělá výkonná poddůstojnice. Přál bych si mít ještě dvě takové, jako je ona. A své povýšení si každopádně zasloužila, *ale*, připomněl si, je z Überwaldu, že? Měla by si pamatovat, jak je to mezi... tamtěmi a vlkodlaky. Ale možná, že je to moje vina. To já jim říkám, že všichni policajti jsou policajti.

„Cože? Hm,“ potřásl hlavou, „asi ne.“

Upír a vlkodlak v jedné místnosti, opakoval si, když stoupal po schodech ke své kanceláři. Na druhé straně se s tím budou muset vyrovnat. A to bude jen ten *první* z našich problémů.

„A pana Pesimysla jsem posadila do konferenční místnosti,“ volala za ním Řířka.

Elánus se zastavil v půli kroku. „Pesimysla?“ zopakoval.

„Toho vládního inspektora, pane,“ vysvětlovala Pleskot. „Ten, co jste mi o něm říkal.“

Ach, ano, pomyslel si Elánus. Náš *druhý* problém.

To byla politika. Elánus se nikdy nenaučil v politice orientovat, podle něj to byla věc plná pastí nastražených na poctivého člověka. Tuhle mu nastražili minulý týden v kanceláři lorda Vetinariho, a to v průběhu normálního denního setkání...

„Ach, to je Elánus,“ prohlásilo jeho lordstvo, když Elánus vstoupil. „Je to od vás laskavé, že jste přišel. Že to ale máme překrásný den?“

Až do teď, pomyslel si Elánus, když si všiml dalších dvou lidí v místnosti.

„Přál jste si se mnou mluvit, pane?“ řekl a obrátil se znovu k Vetinarimu. „Ve Vodnatelné ulici nám pořádá Silikonová liga proti pomluvám protestní pochod a my museli zastavit dopravu až k Poslední bráně, takže –“

„Jsem si jistý, že to může chvílku počkat, veliteli.“

„Ano, pane. V tom je právě ten problém. To ta doprava v téhle chvíli dělá.“

Vetinari mávl elegantně rukou. „Ale plné vozy, které ucpávají ulice, jsou symbolem pokroku,“ prohlásil.

„Jen v obrazném slova smyslu, pane,“ opáčil Elánus.

„Podívejte, jsem si každopádně jistý, že si s tím vaši muži poradí,“ odpověděl Patricij a pokynul k prázdné židli. „Vždyť už máte tak početnou posádku. Takové výdaje. Sedněte si, veliteli. Znáte pana Josefa Nováka?“

Druhý muž u stolu vytáhl z úst dýmku a vrhl na Elánia až nepřičetně přátelský úsměv. „Obávám sse, že jssme zatím neměli to potěšení,“ prohlásil a natáhl k Elániovi ruku. Málokdo by uvěřil, že existuje taková vada řeči, díky níž by postižený násobil syzkavky, ale Josef Novák ji měl.

Potřást si rukou s upírem? To tedy těžko, zatračeně, pomyslel si Elánius, ani s takovým, který má na sobě mizerně upletený pulovr. Namísto toho zasalutoval.

„Jsem rád, že vás poznávám, pane,“ prohlásil škrobeně a postavil se do pozoru. Byl to opravdu *příšerný* exemplář, tedy ten pulovr. Měl klikatý vzor, vyvedený v mnoha nešťastně volených barvách, který vzbuzoval nejistotu v žaludku. Vypadal jako dárek upletený barvoslepotou tetičkou, něco, co se neodvážíte vyhodit ze strachu, že by se vám popeláři vysmáli a rozkopali vám popelnice po dvorku.

„Elánie, pan Novák je –“ začal Vetinari.

„Předseda ankh-morporské pobočky Überwaldské ligy střídmosti,“ vskočil mu do řeči Elánius. „A řekl bych, že dáma vedle něj je paní Doreen Mrkalcová, pokladní téhož spolku. Takže se jedná o to, že by měl v Hlídce sloužit upír, že pane? Už jsme u toho znovu.“

„Ano, veliteli, je to přesně tak. A ano, jsme u toho znovu. Mohli bychom si všichni sednout? Pane Elánie?“

Když se Elánius neochotně spouštěl na židli, věděl, že tentokrát není úniku. Vetinari ho zahnal do kouta.

Elánius dobře znal všechny argumenty, proč mít

v Hlídce zastoupeny všechny bytostní druhy. Byly to dobré argumenty. Některé argumenty proti nim byly špatné argumenty. V Hlídce byli trollové, spousta trpaslíků, jeden vlkodlak, tři golemové, Igor a v neposlední řadě svobodník Nóblhóch*, tak proč ne upír? A Liga střídmosti byla skutečná. Upíři, kteří nosili Černou stuhu (Ani jedinou kapku!), byli taky skuteční. Je třeba říci, že upíři, kteří se odřekli krve, byli trochu strašidelné bytosti, ale byli chytří a inteligentní a jako takoví přínosem pro společnost. A Hlídka byla viditelná ruka městské vlády. Proč tedy nejít příkladem? Protože, odpovídala Elániova potlučená, ale stále ještě fungující duše, nenávidíš ty zatracené upíry. Žádné zastírání, žádné záminky, žádná alibistická prohlášení jako: *Veřejnost by to nesla* nebo *Ještě na to nedozrál čas*. Ty prostě ty mizerné upíry nenávidíš a je to *tvoje* Hlídka.

„Pane Evánie,“ ozvala se paní Mrkalcová, bohužel. „Nemohvi jfme si nevšimnout, že jfte v Hvidce ftáve ještě nevaměftnav jediného čvena naší Vigy...“

Proč nemůžeš říct jediné pořádné „s“ a „l“, ženská? pomyslel si Elánius. Víím, že to umíš. Vpusť znovu tahle písmena abecedy do svého života, a jestli jsi už zapomněla jak, zeptej se tuhle pana Nováka, ten jich má zase nazbyt. A kromě toho, já mám nový argument. Velmi pádný.

* Pozn. autora: *Elánius musel v duchu připustit, že tohle bylo k Nobymu poněkud nefér. Noby byl nepochybně člověk, stejně jako mnoho ostatních policistů. Až na to, že on jediný z nich musel nosit doklad, který tento jeho statut potvrzoval.*

„Paní Mrkalcová,“ prohlásil pak nahlas, „žádný upír zatím nepožádal o přijetí k Hlídce. Oni prostě nejsou mentálně vybaveni pro život a práci policajtů. A jsem velitel Elánius, to jen pro pořádek.“

Malá očka paní Mrkalcové zaplála spravedlivou záští.

„Ave? Takže vy mi tady říkáte, že upíři jfou... hvoupí?“ zamračila se.

„Vůbec ne, paní Mrkalcová. Já tady říkám, že jsou inteligentní. Proč by měl jakýkoliv chytrý tvor riskovat, že ho teoreticky denně někdo může nakopat do kou... skopat do kulata, za třicet osm tolarů plus příplatky měsíčně. Upíři mají svou úroveň, vzdělání a ještě nějaké to ‚von‘ před jménem. Vím o stovkách zaměstnání, která by jim vyhovovala lépe, než chodit jako policajt po ulicích. Co ode mě vlastně chcete, abych je *přinutil* vstoupit k policii?“

„Nemohli by nasstoupit jako poddůstojníci?“ prohlásil Josef Novák.

„To ne. Každý si musí odbyt svou službu na ulici, začínají tak všichni, bez výjimky,“ odpověděl Elánius. To sice nebylo tak docela pravda, ale ta otázka ho popudila. „A samozřejmě i v Noční hlídce. Je to výtečný trénink. Nejlepší, jaký mohou dostat. Jeden týden deštivých nocí naplněných studenou mlhou, která vám stoupá od země do nohavic, a kapkami vody, které vám kapají ze střech za límec... a ty podivné zvuky ve stínech... to jsou ty chvíle, kdy poznáme, jestli před sebou máme skutečně pravého policistu, nebo –“

A už když ta slova vypouštěl z úst, to věděl. Vběhl jim do pasti sám. Oni si museli najít kandidáta!

„No, tak to jfou fkvěvé novinky!“ prohlásila paní Mrkalcová a pohodlně se opřela v židli.

Elánius zatoužil chytit ji za ramena, zatřást s ní a vykřiknout: „Ty nejsi upír, Doreen. Provdala ses za jednoho, to ano, ale ten by byl upírem ještě dnes, ač je to mimo hranice lidské představivosti, kdyby se tě nepokusil kousnout! Všichni nositelé Černé stuhy se pokoušejí jednat normálně a nenápadně. Žádné rozevláté pláště, žádné sání, a už vůbec ne žádné strhávání dráty vyztužené noční košile z první pěknější ženské, kterou potkají! Každý ví, že Josef Ani-zdaleka-ne-upír Novák býval hrabětem Vargou St. Gruetem Vilinským! Ale teď kouří dýmku a nosí ty příšerné svetry, sbírá banány a staví modely lidských orgánů ze sirek, protože si myslí, že koníčky ho více polidští! Ale ty, Doreen? Ty jsi se narodila v ulici U kotvy a ráhna! Tvoje máma byla pradlena! A z tebe by nikdo nikdy noční košili nestrhal, ani bidlem s hákem ne! Proč se snažíš vypadat více jako upír než oni sami? Naneštěstí ti ty falešné špičáky cvakají, když mluvíš!“

„Elánie?“

„Hmm?“ Elánius si najednou uvědomil, že lidé kolem něj mluví.

„Pan Novák má nějaké dobré novinky,“ oznámil mu Patricij.

„To tedy rozhodně,“ příkyvoval Josef Novák a nepřítčně se rozzářil. „Máme pro vás muže, veliteli! Upíra, který ssi přeje sstát sse policisistou!“

„A noční fvužba pro něj nebude předftavovat žádný probvém,“ dodávala triumfálně Doreen. „My jfme noc!“

Elánius se obrátil k Vetinarimu. „Takže se mi tady pokoušíte říci, že *musím* –“ začal.

Vetinari ho rychle přerušil. „Ne, to ne, veliteli. Všichni respektujeme vaši nezávislost jako velitele Hlídky. Je jasné, že musíte najmout jen toho, kdo vám pro službu připadá vhodný. Jediné, co od vás žádám, je, abyste s kandidátem promluvil, aby se učinilo zadosť poctivému přístupu k věci.“

Jo, jasně, pomyslel si Elánius. A politika v Überwaldu pro nás bude zase o něco jednodušší, že, když budete moci říct, že máme černostuhu i v Hlídce. A když toho chlapa nevezmu, budu muset zdůvodnit proč. A „Já prostě nemám rád upíry!“ asi stačit nebude, že?

„Jistě,“ přikývl. „Tak mi ho pošlete.“

„Víte, je to ve skutečnosti ona,“ dodal lord Vetinari. Podíval se do svých papírů. „Sallacia Deloresita Amanita Trigestrata Zeldana Malifée...“ odmlčel se, obrátil několik listů a řekl: „Myslím, že těch pár dalších můžeme vynechat, ale končí ‚von Herbatches‘.“

Je jí jedenapadesát, ale,“ dodával rychle, než se mohl Elánius chytit tohoto odhalení, „to není na upíra žádný věk. Ach, ano, ještě jedna věc, dala by prý přednost tomu, kdyby se jí říkalo jednoduše Sally.“

Šatna nebyla dost velká. Máloco by bylo dost velké. Seržantka Angua se pokoušela nedýchat.

Rozlehlá hala... to by možná šlo. Venku pod širým nebem by to bylo ještě lepší. Potřebovala prostě prostor, kde by nedýchala upíra.

Zatracená Řiřka! Jenže odmítnout nemohla, to by vypadalo nepřátelsky. Jediné, co mohla udělat, bylo usmát se, zatnout zuby a vzdorovat naléhavému nutkání roztrhnout vlastními zuby té štíhlé dívce hrdlo.

A ta upírka musela vědět, jaké pocity v Angue vzbuzuje. Oni jistě vědí, že bez ohledu na typ společnosti vyzařují tohle ovzduší nefalšované a klidné sebedůvěry, jsou všude jako doma a ve všech ostatních budí pocit nešikovných outsiderů. Do...! A „říkejte mi Sally“, prý!

„Je mi to líto,“ řekla nahlas a pokoušela se přesvědčit vlasy v zátylku, aby se jí nezvedaly jako hřebíky. „Je tady trochu těsno!“ Odkáslala si. „Bohužel, s tím nic nenaděláme. Ale netrap se, tady je to takhle cítit pořád. A skříňku si nemusíš zamykat, protože ke všem zámkům pasuje ten samý klíč a kromě toho se většina dvírek otevře sama, když správně udeříš rukou do horního okraje rámu. Nenechávej tam nic cenného, protože barák je plný policajtů. A taky se nenech vyvést z míry, když ti tam někdo strčí svěcenou vodu nebo dřevěný kolík.“

„A to by se to vážně mohlo stát?“ podívala se na Anguu Sally.

„Ne mohlo,“ potřásla hlavou Angua. „Je *jisté*, že se to dříve nebo později stane. Tak například já tam každou chvíli našla psí obojek nebo psí suchary ve tvaru kostí.“

„A stěžovala sis?“

„Cože? Ne! Tady si nikdo nestěžuje!“ vyštěkla Angua a přála si, aby dokázala nedýchat. A taky si byla jistá, že má hrozně rozčuchané vlasy.

„Ale já myslela, že je Hlídka –“

„Podívej, nemá to nic společného s tebou... s tím, co jsme, rozumíš?“ řekla Angua. „Kdybys byla trpaslík, měla bys tam boty na vysoké podrážce nebo žeb-

říček, i když se už tyhle věci dneska tak často nestávají. Ale většinou to zkusí na každého. Je to policajtská věc. A pak se všichni dobře dívají, jak zareaguješ, co uděláš, chápeš? Každému je jedno, jestli jsi troll, skřet, zombie nebo upír,“ tedy skoro jedno, dodávala v duchu, „ale nedovol jim uvěřit, že jsi nějaký fňukal nebo žalobník. A mimo to... musím ti říct, že ty suchary byly moc dobré... jo, už jsi někdy potkala Igora?“

„Mockrát,“ přikývla Sally. Angua se nuceně zasmála. V Überwaldu jste potkávali Igory na každém kroku. Zvláště, když jste byli upír.

„A toho našeho?“ pokračovala.

„Toho ne.“

Ach. To byla úleva. Angua se normálně Igorově laboratoři vyhýbala, protože pachy, které se z ní nesly, byly buď bolestivě chemické, nebo děsivě organické, ale teď si jich čichne s úlevou. Zamířila ke dveřím laboratoře poněkud rychleji, než by schválil lexikon společenského chování, a zaklepala.

Dveře se se zaskřípěním pootevřely. Každé dveře, které otevře Igor, zaskřípou. To je vrozený dar.

„Čágo, Igore,“ zahlaholila Sally vesele, „tak jak ti vaří pajšl?“

Angua je opustila zabrané v přátelském rozhovoru. Igorové byli od přírody servilní, upíři takoví naopak od přírody nebyli.

Ideálně se doplňovali. Konečně tedy může jít a nadýchat se čerstvého vzduchu.

Dveře se otevřely.

„Pan Pesimysl, pane,“ hlásila Pleskot a vpustila

do kanceláře muže sotva většího, než byla sama. „A tady je úřední výtisk Komety...“

Pan Pesimysl byl úpravný. Přesněji řečeno byl více než úpravný. Byl to takový... skládací chlapíček. Oblek měl levný, ale dokonale čistý, malé botky se mu leskly. Vlasy se mu také leskly, snad ještě více než boty. Vpředu je měl rozčísnu ty pěšinkou a měl je ulíznuté a přilepené k hlavě tak dokonale, že to vypadalo, jako když je má na hlavě namalované.

Všechny městské úřady musí občas projít revizí, řekl Vetinari. Není důvod, proč by měla být Hlídka pomínuta, že? Vždyť také patří k těm organizacím, které z městských fondů odčerpávají největší díl.

Elánius podotkl, že to, co se odčerpá, se vylije, je to odpad, a k tomu je to určeno.

Nicméně, řekl Vetinari. Jen *nicméně*. Nemůžete se přít s *nicméně*.

A výsledkem byl pan Pesimysl, který teď vcházel do Elániovy kanceláře. Vcházel a jiskřil, Elánius to jinak neuměl vyjádřit. Každý jeho pohyb byl... úpravný. Jistě má peněženku na knoflíček a brýle na šňůrkách, pomyslel si.

Pan Pesimysl se úhledně složil do židle naproti Elániovu stolu a s dvojím tichým a děsivým cvaknutím otevřel svůj kufřík. S jistou obřadností si nasadil brýle. Měl je uvázaný na černé stužce.

„Tady je můj pověřující dopis od lorda Vetinariho, vaše milosti,“ řekl a podal přes stůl aršík papíru.

„Děkuji vám, pane... A. E. Pesimysle,“ odpověděl Elánius, který se na papír letmo podíval a odložil ho stranou. „Tak jak vám mohu pomoci? A mimochod-

dem, když jsem ve službě, oslovují mě veliteli Elánie, nebo veliteli.“

„Budu potřebovat kancelář, vaše milosti. Přístup ke všem vašim papírům. Jak jistě víte, mám jeho lordstvu vypracovat souhrnnou zprávu, která se týká prostředků vám přidělených, a analýzu jejich efektivního vynaložení s příslušnými návrhy na vylepšení ve všech směrech vaší činnosti. Vaši spolupráci bych ocenil, ale není nezbytně nutná.“

„Návrhy na vylepšení, co?“ prohlásil Elánius bodře, zatímco seržantka Pleskot Řířka, stojící za A. E. Pesimyslovou židlí v obavách zavřela oči. „Výborně. Skvěle. Já byl vždycky proslulý svou ochotou spolupracovat. Zmínil jsem se o tom oslovení, že?“

„Ano, vaše milosti,“ přikývl škrobeně A. E. Pesimysl. „Nicméně, jednou jste vévoda Ankhský a bylo by nesprávné oslovovat vás jinak. Připadalo by mi to jako neuctivé.“

„Chápu. A jak mám oslovovat já vás, pane Pesimysle?“ zeptal se Elánius. Koutkem oka si všiml, že prkno v podlaze na druhé straně místnosti se nepatrně zvedlo.

„A. E. Pesimysl bude naprosto postačující, vaše milosti,“ odpověděl inspektor.

„A to ‚A‘ jako...?“ zeptal se Elánius a na okamžik zvedl pohled od stolu.

„Jen to ‚A‘, vaše milosti,“ trval na svém trpělivě pan Pesimysl. „A. E. Pesimysl.“

„Chcete říci, že jste nebyl pojmenován, ale jen oiniciálován?“

„Přesně tak, vaše milosti,“ přikývl mužík.

„A jak vám říkají přátelé?“

A. E. Pesimysl se zatvářil, jako kdyby v té otázce bylo něco podstatného, čemu ani za mák nerozumí, takže si na něj Elánius povolil jistou dávku soucitu. „Dobrá, tady seržantka Řířka se o vás postará,“ prohlásil s hranou bodrostí. „Najděte panu A. E. Pesimyslovi nějakou kancelář a půjčte mu jakékoliv úřední papíry, o které požádá.“ Tolik, kolik bude možné, pomyslel si v duchu Elánius. Zahrabte ho do těch papírů, protože ty mi ho budou držet alespoň od těla.

„Děkuji, vaše milosti,“ přikývl A. E. Pesimysl. „Budu muset samozřejmě pohovořit i s některými policisty.“

„Proč?“ zajímal se Elánius.

„Abych měl jistotu, že je zpráva zcela vyčerpávající, vaše milosti.“

„Mohu vám zodpovědět jakoukoliv otázku, kterou mi položíte,“ zkusil to ještě Elánius.

„Ano, vaše milosti, ale takhle kontroly nepracují. Musím jednat naprosto nezávisle. *Quis custodiet ipsos custodes?*, vaše milosti?“

„Tak tohle znám,“ přikývl Elánius. „Kdo ohlídá hlídače? Já, pane Pesimysle, já!“

„Ano, ale kdo ohlídá vás, vaše milosti,“ opáčil inspektor s krátkým úsměvem.

„To dělám taky sám. Pořád,“ ušklíbl se Elánius. „Věřte mi.“

„Ale ano, vaše milosti. Nicméně, já tady musím zastupovat veřejné zájmy. Pokusím se být co nejméně na obtíž.“

„To je od vás opravdu hezké, pane Pesimysle,“ řekl Elánius, který se vzdával. Neuvědomil si, že v poslední době Vetinariho tak moc rozčiloval. Tohle

vypadalo jako jedna z jeho her. „Dobrá. Užijte si svůj pobyt tady, který bude, doufejme, co nejkratší. A teď mě omluvte, máme velmi rušné dopoledne kvůli té zatracené záležitosti s Koumským údolím a několika dalším věcičkám. Pojď dovnitř, Frede!“

Tohle byl trik, který se naučil od Vetinariho. Pro návštěvníka bylo těžké dál zdržovat, když do místnosti přišel někdo, kdo už čekal na přijetí. Kromě toho, v tomhle teplém počasí se Fred hodně potil a byl v pocení přímo přeborník. Za celá ta léta navíc Tračník nepřišel na to, že když se zastaví na chodbě přede dveřmi do kanceláře, stlačí dlouhé prkno v podlaze, které prochází pod dřevěnou stěnou do kanceláře, a to se tam mírně nadzvedne, což Elánius viděl.

Úzký pásek podlahy zase poklesl a dveře se otevřely.

„Já nevím, jak vy to děláte, pane Elánie!“ prohlásil seržant Tračník vesele. „Právě jsem se chystal zaklepat!“

Po tom, co sis poslechl svoje, pomyslel si Elánius. Potěšilo ho, když viděl, jak se panu A. E. Pesimyslovi krabatí nos.

„Copak se děje, Frede?“ zeptal se. „Ne, jen si nedělej starosti, pan Pesimysl je právě na odchodu. Spoléhám na vás, seržantko Řiřko. Přeji dobré ráno, pane Pesimysle.“

Jakmile Řiřka vystrkala inspektora na chodbu, sundal si Tračník helmu a utřel si čelo.

„Tak nám tam pěkně připaluje,“ prohlásil. „Jenom aby z toho nebyla bouřka.“

„Vypadá to tak, Frede. A co přesně si přeješ?“ odpověděl Elánius a tím mu dal najevo, že ačkoliv je

u něj Tračnick kdykoliv vítán, právě teď si nevybral tu nejlepší chvíli.

„Ehm... tam venku něco visí ve vzduchu, pane,“ zamračil se Fred soustředěně, jako někdo, kdo se tu větu pečlivě naučil nazpaměť.

Elánius si ztěžka povzdechl. „To jako myslíš, že se tam něco děje?“

„Jo, pane. To ti trpaslíci, pane. Myslím jako naši mládenci. A je to pořád horší. Oni se nám hloučí, pane. Kam se podíváte, tam vidíte nějaký hloučení trpaslíků. Akorát, že jak se k nim přiblíží někdo jinej, hned přestanou. Dokonce i seržanti. Přestanou a vrhají na vás *pohledy*, pane. A nemusím vám říkat, že jsou z toho trollové celí nervózní.“

„Řeknu ti jedno, Frede. V tomhle baráku nikdo bitvu v Koumském údolí znovu přehrávat nebude. Chápu, že se blíží její výročí, ale padnu jak tuna těch hranatých věcíček, ze kterých teď začali stavět domy, na každého policajta, který se pokusí o její historickou rekonstrukci dole v šatně! Nakopu mu zadek dřív, než si všimne, jakou udělal chybu! Dohlédni na to, ať se to všichni dozvědí a ať tomu taky každý pořádně rozumí!“

„Ano, pane. Ale já nemluvíme o tomhle. O *tomhle* všichni víme,“ pokračoval Fred Tračnick. „Tohle je něco jiného, muselo k tomu dojít dneska. Mám z toho moc špatnej pocit, svírá se mi z toho žaludek. Trpaslíci něco vědí. Něco, o čem nechtějí mluvit.“

Elánius zaváhal. Fred Tračnick nebyl pro policii právě největším přínosem. Byl pomalý, nepřizpůsobivý a neměl žádnou představitost. Jenže chodil po městských ulicích už tak dlouho, že v dláždění vyšla-

pal pěšinku a hluboko uvnitř té své hloupé tlusté hlavy měl ukryto něco neobyčejně bystrého, něco, co nasávalo vítr a naslouchalo zvukům a četlo nápisy na zdech, i když v tom posledním musely přispěchat na pomoc pohybující se rty.

„Třeba je to jenom ten zatracený Šunkozboř, který je zase poštvál, Frede,“ řekl.

„Jo, slyším, že zmiňují v tý jejich hatmatilce jeho jméno, pane, ale tohle je něco mnohem většího, přísahám pane. Víte, musím říct, že mi připadají vážně hodně nejistí, pane. Jde o něco hrozně důležitého, pane, to cejtím i ze svý vody!“

Elánius se na okamžik zamyslel nad možností připustit Tračnickovu moč jako předmět doličný A) seržantova tvrzení. Nebylo to něco, s čím byste mohli uspět v soudní síni, ale vnitřní pocit tak věkovité pouliční obludy, jako byl Alfréd Tračník, nebylo možné brát na lehkou váhu, zvláště mezi policisty.

Elánius řekl: „Kde je Karotka?“

„Je ve službě, pane. Spojil si noční službu s ranní a je v ulici U melasového dolu. Ale každý dělá dvojité šichty, pane,“ dodával Tračník poněkud vyčítavým tónem.

„Promiň, Frede, víš, jak to chodí. Podívej, nasadím ho na to, jen co se vrátí. Je to trpaslík, třeba se doslechl, co se šeptá při zemi.“

„Obávám se, aby tentokrát nebyl na to, co se při zemi šeptá, moc vysoký, pane,“ odpověděl Tračník podivným hlasem.

Elánius naklonil hlavu na stranu.

„Proč to říkáš, Frede?“

Tračník sklopil oči.

„Je to vážně jen pocit, pane,“ odpověděl. Pak dodal hlasem, v němž byla slyšet jak nostalgie, tak lítost. „Nebylo to lepší v té době, kdy jsme tady byli akorát vy, já, Noby a ten mládenec Karotka? V těch starejch časech jsme věděli, kdo je kdo. Věděli jsme, co si ten druhý myslí...“

„Ano, mysleli jsme si skoro to samé co dnes, totiž: ‚přál bych si, abychom jednou byli pro změnu v přesile my‘, to jsme si mysleli, Frede,“ usmál se Elánus. „Podívej, já vím, že nám to všem dává zabrat. Ale vy, starší šarže, musíte vydržet, potřebuju se na vás spolehnout, rozumíš? Jak se ti líbí tvoje nová kancelář?“

Tračník pookřál. „Moc pěkná, pane. To s těma dveřma je ale ostuda, pane.“

Najít nějaké místo pro Freda Tračníka, to byl problém. Cizinec, který se na něj podíval, před sebou viděl chlapíka, který na první pohled vypadal jako někdo, kdo se, když spadne přes okraj útesu, zastaví, rozhlédne a zeptá na cestu dolů. Freda Tračníka jste museli znát. Novější policisté ho ovšem neznali. Ti viděli jen zbabělého, tlustého mužského v letech, a řekněme si rovnou, on to skoro všechno byl. Ale nebylo to všechno, co byl.

Fred stál tváří v tvář odchodu do výslužby, a nestál o něj. Elánus tuhle věc obešel tím, že ho ke všeobecnému* pobavení jmenoval na místo policejního

* Pozn. autora: *Mezi mužstvem se říkalo třeba: „Ale, starej Fred slyšel ‚vyžírkový‘ místo ‚výcvikový‘ středisko, a tak se přihlásil dobrovolně.“ Vzhledem k tomu, že je to ukázka policejního kancelářského humoru, nemusí to být nijak veselé, natož utipné.*

správce ve Výcvikovém středisku Hlídky na druhé straně ulice, kde mu také vykázal kancelář. Ta budova byla, a pravděpodobně i bude, známější pod názvem Stará sodovkárna. Pak k tomu přidal ještě funkci styčného policisty, protože to dobře znělo a nikdo nevěděl, co to znamená. Nakonec mu přidělil k ruce desátníka Nóblhócha, který byl v dnešní Hlídce dalším podobným dinosaurem, a tím vyřešil bytí druhé takové sporné bytosti. Jednoduše řečeno, usadil dvě vrány na jednu větev.

Fungovalo to. Noby a Tračník znali město na oné pouliční úrovni, která konkurovala podobné znalosti samotného Sama Elánia. Bloumali zdánlivě bezcílně sem a tam, naprosto neškodní, pozorovali a naslouchali zvukům, které byly městským ekvivalentem afrických telegrafních bubnů. A občas dokonce zašly bubny za nimi. Kdysi bývala Fredova malá, upocená kancelář místem, kde dámičky s nahými pažemi míchaly velké sklenice Sarsaparilly, Malinové lávy nebo Zázvorové bomby. Teď ovšem na ohni neustále bublala konvice s vodou na čaj a kancelář byla otevřena všem starým Tračnickovým druhům, jak vysloužilým policistům, tak bývalým kriminálníkům, což někdy bývala jedna a tatáž osoba. A Elánius šťastně a rád podepisoval účtenky za koláčky a sušenky, které se tam zkonzumovaly, kdykoliv se někdo z těch starých zastavil, aby se doma nepletl ženě pod nohy. Stálo to za to. Staří policajti měli oči otevřené a drbali jako pradleny.

Teoreticky vzato byly jediným problémem ve Fredově životě jeho dveře.

„Cech historiků nám sdělil, že musíme zachovat

co největší plochy původního materiálu, Frede,“ vysvětloval trpělivě Elánius.

„Já vím, pane, ale ‚řídká běhavka‘, pane? Proč tam museli tenkrát napsat právě tohle? Je to hrozné, pane!“

„Ta mosazná cedulka je ručně rytá a má velkou historickou cenu, Frede,“ uklidňoval ho Elánius. „Tak se prý tenkrát říkalo základní umělé složce limonád. Důležitá historická skutečnost. Vždyť přes tu ceduli můžeš nalepit kus papíru a je to.“

„To jsme zkoušeli, pane, jenže ten papír nám mládenci vždycky strhnou a smějou se nám dál.“

Elánius si povzdechl. „Nějak si to vyříd, Frede. Jestliže si starý seržant nedokáže vyřešit něco takového, pak se musel svět po čertech změnit. Všechno?“

„Dobrá, pane, ano, pane, rozumím, pane. Jenže –“

„No tak, Frede, bude to opravdu těžký den.“

„Už jste slyšel o panu Zářícím, šéfe?“

„Něco, čím se leští zašlé povrchy?“ zeptal se Elánius.

„Ehm... co to, pane?“ podíval se na něj Fred. Nikdo nedokázal vypadat nechápavěji než Fred Tračník. Elánius se zastyděl sám před sebou.

„Promiň, Frede. Ne, neslyšel jsem o panu Zářícím. Proč?“

„Hm... vlastně o nic nejde. ‚Pan Zářící, ten diamant!‘ viděl jsem to v posledních dnech několikrát napsáno na zdech. Je to trollí graffiti. To poznáte podle toho, že je ryté a hluboko. Jak se zdá, budí to mezi trolly rozruch. Co když je to důležité?“

Elánius přikývl. Nápis na zdech můžete ignorovat.

vat jen na vlastní nebezpečí. Občas si město tenhle způsob zvolilo k tomu, aby vám sdělilo, když ne to, co má na své bublající mysli, pak alespoň to, co má na svém skřípajícím srdci.

„Poslyš, Frede, teď mě dobře poslouchej. Spoléham na tebe! Nedovol, aby to došlo tak daleko, že by se bzukot změnil v bodnutí!“ zahlaholil Elánius s přehnanou veselostí, aby Tračnickovi dodal optimismu. „A teď musím přijmout našeho upíra.“

„No, tak hodně štěstí, Same. Myslím, že to bude fakticky dlouhý den.“

Same, pomyslel si Elánius, když starý seržant odešel. Bohové vědí, že si to zasloužil, ale Same mi říká, jen když má opravdu starosti. No, všichni máme starosti.

Všichni čekáme, kde to vypukne.

Elánius otevřel výtisk *Kometry*, který mu Pleskot položila na stůl. Vždycky si v práci přečetl noviny, hlavně kvůli novinkám, které mu Jeefes při holení nepřečetl, protože to nepovažoval za bezpečné.

Koumské údolí, Koumské údolí. Elánius pořádně rozprostřel noviny a viděl, že se v nich o Koumském údolí píše prakticky všude. Krvavé, krvavé Koumské údolí. Bohové aby prokleli to mizerné místo, i když jak se zdá, už to jednou udělali – prokleli je a zapomněli na ně. Tam nahoře, to byla jen další vysoko-horská pustina. Teoreticky to bylo velmi daleko, ale v posledních dnech se začalo nějak přibližovat.

Koumské údolí už nebylo místo, už ne. Byl to stav mysli.

Jde-li vám o holá fakta, tak to bylo místo, kde jednoho neblaze proslulého dne, pod nepřejíciými hvěz-

dami, vlákali trpaslíci do léčky trolly a/nebo trollové vlákali do léčky trpaslíky. Pokud Elánius věděl, bojovali jedni s druhými ode dne Stvoření, to jistě, ale toho dne v Koumském údolí se jejich neláska stala tou oficiální Nenávistí a jako taková vytvořila jistý druh putovního zeměpisu. Kdekoliv nějaký trpaslík bojoval s trollem, tam bylo Koumské údolí. Dokonce i když to byla nějaká ta facka v hospodě, bylo to Koumské údolí. Bylo součástí mytologie obou ras, voláním do zbraně, dědičným důvodem, proč nemůžete důvěřovat těm mrňavým, vousatým, přerostlým, kamenným sviňákům.

Od onoho prvního Koumského údolí se jich pak odehrálo ještě mnoho. Válka mezi trpaslíky a trolly byla válka přírodních sil, jako válka mezi větrem a vlnami. Měla svou vlastní pohybovou energii.

V sobotu byl den Koumského údolí a Ankh-Morpork byl plný trollů a trpaslíků, a ještě něco. Čím více trollů a trpaslíků z hor přicházelo, tím více se to zatracené Koumské údolí zhmotňovalo. Pochody, to bylo v pořádku, Hlídka už měla dokonalou praxi v tom, udržovat je co nejdále od sebe, a kromě toho se pořádaly většinou ráno, kdy byli skoro všichni ještě střízliví. Ale když se v noci vyprázdnily trpasličí a trollí bary, samo peklo si vyrazilo do ulic a vyhrnulo si na to rukávy.

Ve starých dřevních dobách si Hlídka našla práci někde jinde a zasáhla jen tehdy, když si bublající vášně náhodou našly cestu jejím směrem. Pak si teprve přivezla krytý vůz a sebrala každého trolla nebo trpaslíka, který byl opilý, omámený nebo mrtvý nato-lik, že se nemohl hýbat. Bylo to jednoduché.

To bylo tehdy. Teď už bylo ve městě příliš mnoho trollů a trpaslíků – ne, okamžik, oprava, město bylo obohaceno kypícími a vzkvétajícími komunitami trpaslíků a trollů... a ve vzduchu teď bylo mnohem více..., ale ano, jedu. Příliš mnoho starého politizování, příliš mnoho pohrdání. A taky příliš mnoho pití.

A pak, v okamžiku, kdy si myslíte, že už to ani horší být nemůže, hups, a objeví se krak Šunkozboř a jeho hoši. Říkalo se jim hlubinní trpaslíci, trpaslíci tak fundamentální jako podkladová hornina. Objevili se před měsícem, obsadili několik domů v ulici U melasového dolu a najali si několik místních hochů, aby jim vyklidili sklepy. Byli to krakové. Elánius znal z trpasličího jazyka dost na to, aby věděl, že „krak“ znamená „uznávaný mistr trpasličí tradice a folklóru“. Ale Šunkozboř tyhle věci ovládl svým zvláštním způsobem. Kázal nadřazenost trpaslíků nad trolly a taky to, že každý trpaslík má kráčet ve stopách svých otců a všemi prostředky se snažit odstranit trollstvo z tváře Zeměplochy. Jak se zdálo, bylo tak psáno v nějaké svaté knize, takže tím to bylo OK a navíc ještě nejspíš povinné.

Mladší trpaslíci mu ochotně naslouchali, protože kázal o historii a osudu a používal všechna ta ostatní slova, která se vždycky vytahují, aby dodala lesku zabíjení. Bylo to chytře vymyšleno, až na to, že s tím rozum neměl co dělat. Právě takoví zlí pitomci, jako byl on, byli důvodem, proč dnes člověk potkával na ulicích nejen trpaslíky s „tradičními“ bojovými sekerami, ale i v těžké zbroji, s řetězy, řemdihy a těžkými meči, kteří ty zbraně nenesili jen tak, ale při každé příležitosti s nimi doslova „řinčeli“.

A poslouchali ho i trollové, protože bylo vidět mnohem víc lišejníků, více klanových graffiti, mnohem více tělesných rytin a mnohem víc větších a těžších obušků.

Ted' byl tavicí tyglík znovu plný nových kousků.

Bohové, zatratte Šunkozboře! Elánius měl sto chutí ho zavřít. Technicky nedělal krak nic špatného, ale to nebyla pro policajta, který znal své řemeslo, žádná překážka. Mohl ho sebrat pro Chování, které by mohlo vést k porušení pořádku. Ale Vetinari byl proti tomu. Řekl jen, že by to mohlo přilít oleje do ohně, ale o kolik výše ještě mohly plameny šlehat?

Elánius zavřel oči a vybavil si malé postavy, oblečené v těžkých oblecích z černé kůže s kápěmi, které měly zabránit spáchání hříchu „vidění denního světla“. Malé postavy, ale s velkými slovy. Vybavil si:

„Varuj se trolla. Nevěř mu. Odezeň jej od svého prahu. Není nic, jen náhodný výplod sil, nepsaný, nečistý, bledá a žárlivá minerální ozvěna žijících a myslících tvorů. Jeho hlava je balvan, jeho srdce kámen. Nebuduje, nedoluje, nesází ani nesklízí. Jeho zrození bylo triumfem krádeže a kam přitáhne svůj obušek, tam krade. Když nekrade, krádež plánuje. Jediný smysl jeho mizerného života je smrt, která osvobodí ten ubohý kámen od té zdrcující zátěže, kterou jsou jeho myšlenky. Zabití trolla není vražda. V nejhorsším případě je to akt milosrdenství.“

Zhruba v té chvíli do sálu vtrhl dav.

Tak o *tohle* to mohlo být horší. Elánius znovu zamžoural do novin a pokoušel se najít něco, co by mu alespoň naznačovalo, že lidé v Ankh-Morporku stále ještě žijí v reálném světě.

„Ke všem ďáblům!“ Vstal, spěšně sešel po schodech dolů, kde se Pleskot Řiřka při jeho hlučném příchodu doslova přikrčila.

„Věděli jsme o tomhle?“ zeptal se a s bouchnutím položil noviny na knihu hlášení.

„O čem, pane?“ znervózněla Řiřka.

Elánius píchl prstem do krátkého článku doplněného obrázkem na čtvrté straně. „Vidíte to?“ zavrčel. „Ten vylízaný mozek na poštovním úřadě právě zesílel a vydal známku s Koumským údolím!“

Trpaslice nervózně upřela oči na článek. „Ehm... dvě známky, pane,“ pípla.

Elánius se znovu sklonil k novinám. V rudé mlze, která mu zastřela zrak, když začal článek číst, mnoho podrobností nezaregistroval. Aha, ano, dvě známky. Byly skoro stejné. Obě zachycovaly Koumské údolí, kamenitou pláň vroubenou horami. Na jedné z nich ale postavy trollů pronásledovaly prchající trpaslíky zprava doleva a na té druhé naopak hnali trpaslíci trolly zleva doprava. Koumské údolí, kde trpaslíci polapili do pastí trolly a trollové vlákali do léčky trpaslíky. Elánius zasténal. Vyberte si svou vlastní historii, kousek za deset pencí, sběratelská raritka.

„Pamětní emise k bitvě v Koumském údolí,“ četl. „Ale my právě *nechceme*, aby si to pamatovali! My chceme, aby na to zapomněli!“

„Jsou to jen známky, pane,“ upozornila jej Řiřka. „Tím chci říci, že není žádný zákon, který by zakazoval známky...“

„Ale měl by být zákon, který by dovoľoval postihnout takové zatracené pitomce!“

„Kdyby něco takového existovalo, pane, tak bychom se odsud vůbec nedostali, pane,“ odpověděla mu Pleskot s úsměvem.

Elánius se poněkud uvolnil. „Tak, tak, a nikdo by nestačil dost rychle přistavovat nové cely. Vzpomínáte na tu známku, co vydali minulý měsíc? Tu s vůní zeli? ‚Pošlete svým vzdáleným synům a dcerám důvěrně známou vůni domova?‘ Když se jich dalo víc dohromady, tak začínaly doutnat.“

„Dodneška se mi nepodařilo odstranit ten zápach ze šatů, pane.“

„A obávám se, že stovky kilometrů odsud jsou lidé, kterým se to taky nepodařilo. Co jsme s tou zatracenou věcí nakonec udělali?“

„Dala jsem je do skříně na doličné předměty, pane, do zásuvky číslo čtyři, a nechala klíč v zámku,“ odpověděla Pleskot Řířka.

„Ale vždyť Noby Nóblhóch vždycky ukradne všechno, co není –“ začal Elánius.

„Přesně tak, pane!“ přikývla se spokojeným výrazem Pleskot. „Už týdný jsem je neviděla.“

Odněkud od jídelny k nim dolehla rána, následovaná výkřiky. Něco v Elániovi, ta část, která čekala, že se každou chvíli musí něco stát, ho postrčilo z kanceláře, po chodbě a dveřmi do jídelny takovou rychlostí, že za ním zůstal jen zvířený prach.

Tam se mu naskytl pohled na skupinku policistů, jejichž tváře vyjadřovaly různou míru viny. Jedna ze stolních desek, které byly položeny na dřevěných kozách, byla převrácená. Na jedné straně vzniklého nepořádku stál policista troll Slída, kterého drželi policisté trollové Modrojíl a Břidlice, na druhé straně

zase policista trpaslík Obroštít, kterého nad zemí drželi pravděpodobně člověk, desátník Nóblhóch, a nepochybně člověk, policista Treska.

Kolem ostatních stolů byli také policisté a Elánius je zastihl v různých stadiích povstávání. Vládlo hrobové ticho, v němž opravdu pouze velmi zkušené policejní ucho dokázalo zachytit zvuk rukou, které se zastavily jen centimetry od zbraní všeho možného druhu a teď se zase pomalu odtahovaly.

„Dobrá!“ zazněl Elániův hlas do onoho ohlušujícího ticha. „Tak kdo mi tady začne první všeset bulíky na nos? Desátník Nóblhóch?“

„Víte, pane Elánie,“ začal Noby Nóblhóch a spustil němého Obroštíta na zem, „tudle Obroštít vzal tuhle Slídův... jasně, vzal omylem Slídův hrnek... a my si toho všichni všimli a vyskočili jsme...“ Noby zrychlil, protože jeho fabulační (mírně řečeno) nadání převzalo vládu, „...a tak jsme převrátili stůl, protože von by...“ a tady Noby na tváři vykouznil výraz nevinné přihlouplosti, což byla v případě jeho tváře kombinace skutečně děsivá, „...von by si děsně ublížil, kdyby si dal hlt trollího kafe, pane.“

Elánius si v duchu povzdechl. Jak už to s těmi hloupými výmluvami bývá, nebyla ani tahle právě špatná. Tak především zněla naprosto nepravděpodobně. Žádný trpaslík by ani omylem, natož náhodou nevzal do ruky hrnek s trollím pressem, což byly roztavené chemikálie na hladině poprášené rzi. To věděl každý, jako každý věděl, že Elánius vidí sekeru, kterou drží Obroštít nad hlavou, a že policista Modrojíl je stále ještě strnulý v poloze, v níž se snažil vytrhnout obušek z rukou policisty Slídy. A každý

také věděl, že Elánius je v náladě, kdy je schopný vyhodit z Hlídky prvního troubu, který nevhodně pohne obočím, a pravděpodobně i několik dalších, kteří náhodou budou stát vedle něj.

„Tak takhle to bylo, říkáš?“ ušklíbl se Elánius. „Takže to naštěstí nebylo tak, jak to mohlo být, totiž že třeba někdo pronesl nějakou ošklivou poznámku o kolegovi policistovi a ostatních stejné rasy, že? Nějaký malý kousek, který přidal další špínu k tomu všemu, co teď právě proudí ulicemi?“

„Oh, nic takovýho, pane,“ zavrtěl Noby rozhodně hlavou. „Jen jedna z těch... náhodiček.“

„Skoro došlo k ošklivé nehodě, že?“ řekl Elánius.

„Ano, pane!“

„Dobrá, ale my tady nechceme žádné ošklivé nehody, že ne, Noby...?“

„Ne, pane!“

„Nikdo z nás si nepřeje žádnou ošklivou nehodu, předpokládám,“ pokračoval Elánius a pomalu se rozhlížel místností. Jak s pochmurným potěšením zaregistroval, někteří z policistů se potili námahou nepohnout se. „A něco takového se opravdu velmi snadno přihodí, zvláště když se člověk plně nesoustředí na svou práci. Rozuměli jste?“

Ozvalo se mnohohlasé mumlání.

„Nějak vás neslyším!“

Tentokrát se ozvaly srozumitelné sborové variace na: „Ano, pane!“

„Dobrá,“ štěkl Elánius. „A teď odsud vypadněte a udržujte klid a mír v ulicích, protože ke všem čertům, tohle mi tady vyvádět nebudete!“ Pak vrhl speciální pohled na policisty Obroštíta a Slídu a odpo-

chodoval zpět do hlavní kanceláře, kde málem vrazil do seržantky Anguy.

„Promiňte, pane, ale právě jsem chtěla dovést –“ začala.

„Už jsem to vyřídil, nemějte obavy,“ odpověděl jí Elánius. „Ale bylo to jen o chlup.“

„Někteří z trpaslíků jsou opravdu velmi nedůtkliví, pane. Cítím to,“ prohlásila Angua.

„Tak to jste dva,“ přikývl Elánius. „Vy a Fred Tračník,“ zabručel Elánius.

„Nemyslím, že je to jen ta věc se Šunkozbořem, pane. Něco visí ve vzduchu. Je to něco... trpasličího.“

„Víte, vymlátit to z nich nemohu. No, a teď, když už ten den opravdu ani horší být nemůže, si musím promluvit s tou zatracenou upírkou.“

Až příliš pozdě zahlédl Elánius varovný výraz v Anguiných očích.

„Aha... tak to asi budu já,“ ozval se slabý hlas za jeho zády.

Fred Tračník a Noby Nóblhóch, kterým Elánius přetrhl jejich prodlouženou svačinku, kráčeli pomalu po Široké cestě, aby provětrali staré dobré uniformy. A kromě toho, když si dali dvě a dvě dohromady, bylo pravděpodobně ze všeho nejlepší na nějakou chvíli zmizet z Pseudopolského dvora.

Kráčeli jako lidé, kteří na to mají celý den. Vybrali si tuhle konkrétní ulici, protože byla široká a plná lidí a protože se v téhle části města pohybovalo minimum trollů a trpaslíků. Svůj výběr mohli zdůvodnit přísně logicky. V mnoha částech města se pohybovaly malé skupinky trollů a trpaslíků nebo, pokud

se nepohybovaly, pak postávaly malé hloučky trollů a trpaslíků a oni dva, tedy Tračník s Núblhóchem, byli na Široké cestě pro případ, že by *sem* zabloudila právě některá ze skupinek těch zatracených křupanů a pokoušela se dělat potíže *tady*. Už celé týdny v různých částech města docházelo k drobným šarvátkám. V těch horších částech města, uvažovali logicky Tračník s Núblhóchem, nikdy nebyl zvlášť klid, to znamená, že je zbytečné se ho tam pokoušet udržet ještě teď, když je situace ještě horší, no ne? Nikdo se nebude pokoušet chovat ovce na místech, kde jsou ovce požírány vlky. To dá rozum. Byla by to hloupost. Na druhé straně, na ulicích, jako je Široká cesta, je klidu, míru a pokoje až až, a to všechno bylo třeba udržovat. Selský rozum jim říkal, že mají pravdu. Bylo to jasné jako nos v obličejí, zvláště byl-li to nos jako ten Nobyho.

„Mizerná práce,“ bručel Tračník, jak pomalu kráčeli kupředu. „V takovéhle náladě jsem trpaslíky nikdy v životě neviděl.“

„No, před výročím Koumskýho údolí to bylo vždycy dost nejistý,“ konstatoval Noby.

„Jo, ale Šunkozboř je fakticky pěkně vybudil, o tom není pochyb.“ Tračník si stáhl helmu a otřel zpoceně čelo. „Řek jsem Samovi o mý vodě a udělalo to na něj dojem.“

„No, tak to nejni divu,“ souhlasil Noby. „To by udělalo dojem na každého.“

Tračník si poklepal prstem ze strany na nos. „Čeká nás pěkná bouřka, Noby.“

„Vždyť na obloze nejni ani mráček, seržo.“

„To je jenom takovej řečnickej obrat, Noby, to se

tak říká.“ Tračník si povzdechl a vrhl na přítele pohled koutkem oka. Když pak pokračoval, mluvil váhavým tónem člověka, který má něco na srdci. „Víš, abych ti řek pravdu, Noby, je tady ještě jedna věcicka, o které bych si s tebou chtěl, abych tak řekl, promluvit jako muž s –“ zaváhal skutečně jen na zlomek vteřiny „– mužem.“

„Co je to, seržo?“

„Hele, Noby, ty dobře víš, že jsem měl vždycky osobní zájem na tvé morální dobrotě, zvlášť když jsi neměl žádného tatíka, který by tě vždycky postrčil na správnou stranu...“

„To je pravda, seržo. Kdybys to byl nedělal, ztratil bych se už dávno beze stopy,“ přikyvoval Noby.

„Dobrá, a teď si vzpomeň na tu dívku, cos mi o ní vykládal, že spolu chodíte, jak že se to jmenovala...“

„Táňa, seržo?“

„Ano, ten zajíček. Ta, která pracovala v klubu, jak jsi říkal, je to tak?“

„To je pravda. Nějakej problém, seržo?“

„Ani ne. Ale když jsi měl minulej tejden ten den volno, zavolali mě a policistku Osolenou do baru U růžový kočičky, Noby. Tančej tam holky u tyče a na stolech a takový ty věci. Znáš paní Porýpalovou, která bydlí ve Staroobuvnický ulici?“

„Myslíš starou Porejpaluku, co má dřevěný zuby?“

„Toť ta, o níž mluvím, Noby,“ přisvědčil Tračník úředně. „Tak ta tam uklízí. A jak to vypadá, tak když tam přišla v devět hodin dopoledne, nikdo jinej tam nebyl, víš, Noby, teda špatně se mi to říká, ale jak se zdá, vzala si do hlavy, že si to tam u tý tyče vyzkouší.“

Podělili se o delší okamžik ticha, zatímco si Noby

promítal zmíněnou událost v biografu své představitosti a spěšně přemísťoval větší část tohoto filmu na podlahu střižny.

„Ale dyť jí musí bejt dobře přes pětasedmdesát, seržo!“ vypravil pak ze sebe a v užaslé hrůze zíral do prázdna.

„Jo, děvče může mít svoje sny, Noby, děvče může mít svý sny. Samozřejmě zapomněla, že už nejní tak pružná jako dřív, pak se jí noha zapletla do dlouhejch spodních flanelek a nakonec zpanikařila, když jí sukňě od šatů padla přes hlavu. Byla na tom fakticky moc zle, když tam dorazil majitel, protože už tam stála skoro tři hodiny s jednou nohou nahoře a hlavou dolů a zuby jí vypadly na podlahu. Neodvážila se pustit tyče. Nebyl to pěkněj pohled – myslím, že ti to nemusím namalovat, abys věděl, co a jak. No, abych to dopověděl, nakonec musela policistka Polomila Osolená tyč nahoře a dole ulomit a babču jsme z ní stáhli. Ta Osolená má svaly jako troll, Noby, přísahám. A pak, Noby, když jsme ji nesli dozadu, objevila se tam mladá dáma, která na sobě měla dvě hvězdičky a tkaničku od bot, a prohlásila, že je tvou přítelkyní! Nevěděl jsem, kam strčit nos!“

„Ty nemáš kam strkat nos, seržo. Za takový věci by tě mohli vyhodit,“ odpověděl Noby.

„Nikdy jsi mi neřekl, že je to barová tanečnice, Noby!“ zasténal Tračník.

„Tímhle tónem to neříkej, seržo.“ Nobyho hlas zněl mírně ublíženě. „Je moderní doba. A Táňa je třída, to si piš. Nosí si dokonce svoji vlastní tyč! Nedělá nic halabala!“

„Ale já chtěl říct... ukazovat svý tělo takovým

necudným způsobem, Noby! Tančit bez horního oblečení a skoro bez spodárů! Copak to je nějaký chování?“

Desátník zvážil tuto hluboce metafyzickou otázku z různých úhlů. „Ehm... je?“ zkusil.

„A mimoto, myslel jsem si, že pořád ještě chodíš s Pravdomluvou Strkvorovou? Ten její stánek s mořskejsma plodama je moc hezký,“ pokračoval Tračník skoro prosebným tónem.

„No jo, Kladivounka je fajn holka, když má dobrej den, seržo,“ připustil Noby.

„To myslíš takovej den, kdy ti neřekne, abys vodpálil, nehoní tě po ulici a neháže po tobě kraby?“

„Jo, přesně ty dny, seržo. Jenže dobrý nebo špatný, toho smradu po rybách se nezbavíš. A oči má moc daleko od sebe. Víš, co myslím, je těžký mít nějakej pevnej vztah s dívkou, která tě nevidí, když se postavíš přímo před ni.“

„No, myslím, že Táňa by tě taky neviděla, kdyby ses postavil těsně před ni!“ vybuchl Tračník. „Dyť má skoro dva metry a má prsa jako... no, je to prostě velká holka, Noby.“ Fred Tračník nevěděl, kudy dál. Noby Nóblhóch a tanečnice s velkou hřívou, velkým úsměvem a velkými... prostě všeobecně velká? Podívej se na něj a na ni! To jednomu nejde do hlavy, v žádném případě.

Pořád ještě se nevzdával. „A řekla mi, že byla slečna Květen na prostřední skládačce v *Dívkách, úsměvech a podvazcích!* No, takže já...!“

„Co tím myslíš, seržo? A kromě toho nebyla jen slečna Květen, ale taky slečna První týden v červnu,“ ohradil se Noby. „Jinak by se jim tam nevešla celá.“

„Ehm... no, já se tě prostě ptám, jestli je děvče, který ukazuje tělo za peníze, vhodnou ženou pro policajta. Co ty na to?“

Už podruhé během pěti minut se Nobyho tvář složila do vrásek hlubokého soustředění.

„To je nějaká záludná otázka, seržo?“ prohlásil nakonec. „Vím přece naprosto jistě, že Treska měl ten obrázek nalepenej ve skříňce a pokaždý, když skříňku otevřel, tak řek: ‚Ty bláho, koukni se na ty –‘“

„Jak ses s ní vůbec seznámil?“ vskočil mu Tračník rychle do řeči.

„Cože? Jo to... no, naše oči se setkaly, když jsem jí za podvazek strkal papírek s nápisem ‚Jsem Ti dlužnej‘, seržo,“ svěřoval se Noby šťastně.

„A nebyla akorát po nějaký ráně do hlavy, nebo tak něco?“

„To bych neřekl, seržo!“

„A... náhodou... není nemocná?“ pátral Tračník, aby si ověřil všechny možnosti.

„Nejní, seržo!“

„Jseš si jistej?“

„Ona říká, že jsme nejspíš dvě půlky jediný duše, seržo,“ odpověděl Noby zasněně.

Tračník se zastavil uprostřed pohybu, s jednou nohou ve vzduchu nad chodníkem. Zíral do prázdna a rty se mu tiše pohybovaly.

To Nobyho poněkud vyvedlo z míry. „Seržante?“

„Jo... jo,“ přikývl Tračník více méně pro sebe. „Jo, rozumím. Akorát že je nejspíš každá ta půlka z jinýho materiálu... tak nějak... roztríděnýho.“

Noha došlápla.

„Hej!“

Bylo to spíš něco jako tiché zabečení než jako výkřik a ozvalo se to ode dveří Muzea královského umění. Ve dveřích stála vysoká hubená postava a gesty přivolávala policisty, kteří vykročili tím směrem.

„Pane?“ pronesl komisně Tračník a dotkl se přilby.

„Došlo tady k násilnému vniknutí, policisto.“

„A kdo do koho vniknul?“ zpozorněl Noby, stále ještě pod dojmem předchozího hovoru.

„Opravdu, pane?“ řekl Tračník a položil desátníkovi na rameno varovnou ruku. „A ukradli vám něco?“

„Bohužel ano. Předpokládám ale, že toť bývá důvod násilného vniknutí, víte?“ prohlásil muž. Vypadal jako prací přetížená kuře, ale na Freda Tračníka udělal nepopíratelně dojem. Ten člověk mluvil tak noblesně, že mu seržant skoro nerozuměl. To, co se mu linulo z úst, znělo spíše jako umělecké zívání než jako řeč. „Jsem Drhan von Krajowitz, správce sbírky Krásného umění, a právě jsem procházel Dlouhou galerií a... oh, bohové, oni zcizili Grassela!“

Muž se zadíval na obě nechápavé tváře.

„Vidojje Grassel?“ zkusil to ještě jednou. „*Bitva v Koumském údolí*? Jestí to umělecké dílo nevyčísitelné hodnoty!“

Tračník zahákl palce za opasek a přizvedl si břicho. „Ach ták,“ prohlásil, „tak to je vážné. Na to bysme se měli podívat. Ehm... teda měli bysme se podívat na to místo, kde to bylo.“

„Jistě, jistě, to jest samozřejmo,“ přikývl pan von Krajowitz. „Pokud dobře pochopuji, pak členové moderní Hlídky dokáží odhaliti mnoho věcí už díky